

FISKETS GANG

Utgitt av Fiskeridirektøren

POSTADRESSE: FISKETS GANG, FISKERIDIREKTORATET, RÅDSTUPLASS 10, BERGEN

Telefon: 30 300. Telegr. adr.: Fiskenytt. — Utkommer hver torsdag. Abonnement kan tegnes ved alle poststeder, ved innbetaling av abonnementsbeløpet på postgirokonto 69181, eller på bankgirokonto 15152/82 og 31 938/84 eller direkte i Fiskeridirektorats kassakontor. Abonnementsprisen på Fiskets Gang er kr. 25,00 pr. år. Til Danmark, Island og Sverige kr. 25,00 pr. år. Øvrige utland kr. 31,00 pr. år. Pристariff for annonser kan fås ved henvendelse til Fiskets Gang.

Ved ettertrykk fra Fiskets Gang må bladet oppgis som kilde.

Nr. 15

11. APRIL

1963

49. ÅRGANG

AV INNHOLDET I DETTE NR.:

Tilstanden i havet under den unormale vinter 1963 .	Side 213
Mengde- og verdiutbyttet av det norske fisket i jan.	
1962 og 1963.....	“ 221
Utførselen av fisk og fiskeprodukter i desember 1962	
og januar—desember 1962 fordelt på land.....	“ 222

Fiskerioversikt for uken som endte 6. april 1963

Fiskeforholdene var forholdsvis bra. Vårfisket i Finnmark er så som så, og det går tilbake med skreifisket. Samlet ligger disse fiskerier langt tilbake for fjorårets korresponderende resultat. De på Møre og i Sogn og Fjordane ilandbrakte fiskekvanta var moderate, og det sies om fisket på Vestlandet andre steder. Det var bra med reker i Oslofjorden. I Vestfjorden fortsatte snurpefisket etter silden av størrelsen 6 stk. pr. kg og enkelte dager var fangstene gode. På Egersundbanken foregikk det en del trålfiske etter sild, og det ble tatt delvis gode fangster. En del fangster av øyepål ble også innbrakt til havner på sørvestkysten.

Fisk m.v. utenom sild og øyepål.

Vårfisket i Finnmark ga 1787 tonn torsk i ukefangst sammenliknet med 1694 tonn samme uke i fjor. I alt er det fisket 3006 tonn torsk mot 4419 tonn i fjor. Av torsken ble 1051 tonn hengt, 245 tonn saltet, 1420 tonn filetert, resten iset og frosset rund. Fisken veier 3,2 kg gjennomsnittlig.

Skreifisket: Troms: I Hillesøy og Øyfjord samt i Helgøy og Karlsøy ble oppsynet hevet 6. april. Av fylkets ukefangst på 309 tonn ble 245 tonn tatt i Berg og Torsken. Fylket har i alt 6116 tonn skrei mot 6798 tonn i fjor.

Vesterålen—Yttersiden: Fisket for Andøya ble avsluttet i uken, opplyses det. Ukefangsten i hele distriktet ble på 378 tonn og i alt er det tatt 9357 tonn mot 7736 tonn i fjor. Det er hengt 4202, saltet 2794, iset 675 og filetert 1686 tonn.

Lofotfisket: Det var bra driftsforhold. Fisket var avtakende på garn og juksa. Linefisket bedret seg litt i Midt- og Vest-Lofoten. Forekomstene er små og spredte — registreringene størst for Risvaerområdet. Ukefangsten ble på 2830 tonn mot 2453 tonn samme uke i fjor. Det er i alt tatt 23 909 tonn mot 36 377 tonn i fjor. Det er hengt 18 815, saltet 2822, iset 1276 og filetert 996 tonn. Dampranpartiet er på 12 218 hl og rognpartiet på 19 218 hl.

Fisk brakt i land i Finnmark i tiden 1. januar—6. april 1963

Fiskesort	Meng-de	Anvendt til					
		Ising og frysing		Sal-ting	Hen-ging	Herme-tikk	Opp-maling
		Rund	Filet				
Skrei.....	tonn 27 443	tonn 1 032	tonn 4 017	tonn 1 052	tonn 1 342	—	—
Loddetorsk.	tonn 3 006	tonn 290	tonn 1 420	tonn 245	tonn 4) 1 051	—	—
Annen torsk	—	—	—	—	—	—	—
Hyse	tonn 2 569	tonn 564	tonn 1 592	tonn —	tonn 411	tonn —	tonn 2
Sei	tonn 472	tonn 10	tonn 301	tonn 25	tonn 5) 136	tonn —	tonn —
Brosme.....	tonn 266	tonn —	tonn —	tonn —	tonn 266	tonn —	tonn —
Kveite	tonn 106	tonn 106	tonn —	tonn —	tonn —	tonn —	tonn —
Blåkveite...	tonn 52	tonn 52	tonn —	tonn —	tonn —	tonn —	tonn —
Flyndre	tonn 21	tonn 21	tonn —	tonn —	tonn —	tonn —	tonn —
Uer	tonn 518	tonn 518	tonn —	tonn —	tonn —	tonn —	tonn —
Steinbit	tonn 146	tonn 146	tonn —	tonn —	tonn —	tonn —	tonn —
Reker.....	tonn 103	tonn 103	tonn —	tonn —	tonn —	tonn —	tonn —
I alt	tonn 14 702	tonn 2 842	tonn 7 330	tonn 1 322	tonn 3 205	tonn —	tonn 2
« pr. 7/4-62	tonn 16 394	tonn 4 052	tonn 7 458	tonn 2 814	tonn 2 070	tonn —	tonn —
« pr. 8/4-61	tonn 29 346	tonn 1 916	tonn 7 885	tonn 5 695	tonn 13 850	tonn —	tonn —

¹ Lever 5273 hl. ²Tran 1263 hl, rogn 1010 hl, hvorav saltet 283 hl, fersk 727 hl. ³Tran 322 hl, rogn 326 hl, hvorav saltet 218 hl, fersk 108 hl. ⁴Herav 25 tonn rottskjær. ⁵Herav 1 tonn rottskjær.

Det deltok 1649 båter med 5261 mann — det vil si ca. 500 færre båter enn uken før.

Helgeland: Det er oppfisket 455 tonn mot 292 tonn i fjor. Fisket er nå på det nærmeste avsluttet.

Vikna: Ukefangsten ble på 143 tonn og i alt er det tatt 669 tonn mot 433 tonn i fjor. I dette distrikt er det hengt 480, saltet 9 og brukt fersk 180 tonn, hvorav 73 tonn til filet.

Sør-Trøndelag: Distriktet hadde ukefangst på 28 og har i alt 272 tonn mot 179 tonn i fjor.

Møre: Oppsynet ble hevet 9. april. Pr. 6. april var det oppfisket 2510 tonn mot 2701 tonn i fjor. Det er hengt 19, saltet 246 og blant annet brukt 528 tonn til hermetikk.

Landets samlede kvantum av skrei og vårtorsk økte i uken med 5761 tonn (i fjor 5354) til 53 736 tonn mot 67 015 tonn i fjor. Det er hengt 27 782, saltet 9272, iset 6534 og filetert 10 148 tonn, produsert 21 286 hl damptran, saltet av rogn 6423 hl, sukkersaltet 5890 hl samt brukt til ising og hermetikk 20 133 hl mot i fjor henholdsvis 24 733 — 19 617 — 9274 — 13 391 — 26 803 — 12 436 — 7907 — 22 011.

Fisk brakt i land i Troms i tiden 1. januar—6. april 1963

Fiskesort	Meng-de	Anvendt til					
		Ising og frysing		Sal-ting	Hen-ging	Herme-tikk	Opp-maling
		Rund	Filet				
Skrei	tonn 16 116	tonn 556	tonn 1 953	tonn 2 092	tonn 1 515	tonn —	tonn —
Annen torsk	tonn 3 443	tonn 312	tonn 1 999	tonn 718	tonn 414	tonn —	tonn —
Sei	tonn 240	tonn —	tonn 111	tonn —	tonn 129	tonn —	tonn —
Brosme	tonn 718	tonn —	tonn —	tonn —	tonn 718	tonn —	tonn —
Hyse	tonn 724	tonn 82	tonn 545	tonn —	tonn 97	tonn —	tonn —
Kveite	tonn 76	tonn 76	tonn —	tonn —	tonn —	tonn —	tonn —
Blåkveite ..	tonn 76	tonn 68	tonn 8	tonn —	tonn —	tonn —	tonn —
Flyndre	tonn 1	tonn 1	tonn —	tonn —	tonn —	tonn —	tonn —
Uer	tonn 277	tonn 71	tonn 206	tonn —	tonn —	tonn —	tonn —
Steinbit	tonn 44	tonn 7	tonn 37	tonn —	tonn —	tonn —	tonn —
Størje	tonn —	tonn —	tonn —	tonn —	tonn —	tonn —	tonn —
Pigghå	tonn —	tonn —	tonn —	tonn —	tonn —	tonn —	tonn —
Annen	tonn 19	tonn —	tonn 14	tonn —	tonn 5	tonn —	tonn —
Reker	tonn 558	tonn 405	tonn —	tonn —	tonn —	tonn 153	tonn —
I alt	tonn 12 292	tonn 1 578	tonn 4 859	tonn 2 824	tonn 2 878	tonn 153	tonn —
« pr. 7/4-62	tonn 11 447	tonn 2 197	tonn 3 901	tonn 3 395	tonn 1 819	tonn 135	tonn —
« pr. 8/4-61	tonn 9 825	tonn 595	tonn 2 977	tonn 4 048	tonn 2 050	tonn 155	tonn —

¹ Tran 2292 hl. Lever 2580 hl. Rogn 3541 hl, hvorav saltet 246 hl fersk 3295 hl.

Vårfisket i Finnmark for øvrig: Utenom torsk ble det i uken oppfisket 396,9 tonn hyse, 102,7 tonn sei, 46,5 tonn brosme, 14,8 tonn kveite, 39,4 tonn steinbit, 128,9 tonn uer og 7,9 tonn blåkveite, som inklusive ukens forannevnte torskeparti gir samlet ukefangst på 2524 tonn fisk — den beste ukefangst på lenge i Finnmark. Utenom fisken ble det også innbrakt 31,9 tonn reker. Deltakelsen i fisket talte 720 båter, hvorav 37 trålere, 659 andre dekkete båter og 24 åpne med i alt 2490 mann. Etter to ukers forløp har vårfisket gitt i alt 4126,9 tonn fisk, hvorav fisket med trål 1945,2 tonn, garn og net 516,6 tonn, line 1362,6 tonn og snøre 302,5 tonn.

Fisket for øvrig i Troms: Utenom skrei ble det tatt 701 tonn annen fisk og reker, mot 417,6 tonn uken før. Heri inngår 311,2 tonn annen torsk, 27,3 tonn sei, 122,2 tonn brosme, 55,7 tonn hyse, 4,8 tonn kveite, 54 tonn uer, 12,2 tonn steinbit samt 113,7 tonn reker.

Levendefisk: Fra levendefisklagets distrikt ble det i uken ført til Trondheim 32 tonn lev. torsk og til Bergen 30,5 tonn. Bergen mottok dessuten fra Sogn og Fjordane 9 tonn lev. torsk og fra Hordaland 3,5 tonn lev. torsk og 5,5 tonn lev. småsei.

**Fisk brakt i land i Møre og Romsdal fylke i tiden
1. januar—30. mars 1963.**

Fiskesort	Mengde	Anvendt til				
		I sing og fry- sing	Sal- ting	Hen- gning	Her- metikk	Fiskemel og dyrefor
	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn
Skrei	42 230	1 546	197	18	469	—
Annen torsk ..	715	572	—	12	131	—
Sei	13 529	5 583	6 861	849	236	—
Lyr	122	122	—	—	—	—
Lange	293	24	261	8	—	—
Blålange	11	1	10	—	—	—
Brosme	347	18	131	198	—	—
Hyse	259	257	—	1	1	—
Kveite.....	28	28	—	—	—	—
Rødspette.....	14	14	—	—	—	—
Mareflyndre ..	—	—	—	—	—	—
Ål	—	—	—	—	—	—
Uer	63	63	—	—	—	—
Steinbit.....	—	—	—	—	—	—
Skate og rokke	29	29	—	—	—	—
Håbrann	—	—	—	—	—	—
Pigghå	836	836	—	—	—	—
Makrellstørje ..	—	—	—	—	—	—
Annen fisk	130	130	—	—	—	—
Hummer	—	—	—	—	—	—
Reker	2	2	—	—	—	—
Krabbe	30	—	—	—	30	—
I alt	218 638	9 225	7 460	1 086	867	—
Herav:						
Nordmøre	3 281	1 875	3 299	1 086	21	—
Sunnmøre og Romsdal	15 357	7 350	7 161	—	846	—
I alt 31/3 1962	14 325	6 276	5 296	1 529	1 223	1
« « 1/4 1961	9 922	5 877	2 635	333	1 077	—

¹ Etter oppgaver fra Norges Råfisklag, Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag. Omfatter også fisk fra fjerne farvann. Saltfisk er omregnet til sløyd hodekappet vekt ved å øke saltfiskvekten med 72%. ²Lever 439 hl. ³Hørav 9 tonn saltfisk): 15 tonn råfisk. ⁴Damptran 786 hl, rogn 1418 hl fersk, 575 hl saltet, 843 hl fersk.

Møre og Romsdal: I uken som endte 30. mars ble det på Nordmøre ilandbrakt 255,6 tonn ferskfisk, hvorav 96,5 tonn torsk, 84 tonn sei, 3,9 tonn lyr, 4,6 tonn lange, 15,4 tonn brosme, 6,5 tonn hyse, 1,3 tonn kveite, 3,9 tonn uer, 35 tonn hå og mindre mengder av andre sorter. I uken til 6. april kom det på Nordmøre inn 3 bankbåter med 6, 7 og 10 tonn lange og brosme. Dessuten kom 3 linefartøyer fra *Færøyane/Island* med 82, 116 og 150 tonn saltfisk — omtrent likt fordelt på torsk, lange og brosme. Sunnmøre og Romsdal hadde i siste uke 191,4 tonn fisk, hvorav 97 tonn sei, 5 tonn lyr, 39 tonn lange, 19 tonn brosme, 23 tonn hyse, 2,5 tonn kveite, 0,9 tonn skate, 4 tonn hå og 1 tonn diverse.

**Fisk brakt i land i Sogn og Fjordane i tiden 1. januar—
30. mars 1963.¹**

Fiskesorter	I alt	Av dette til				
		I sing og frysing	Salting	Heng- ing	Herme- tikk	opp- malning
	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn
Torsk	298	298	—	—	—	—
Sei	1 769	528	1 065	176	—	—
Lange	92	—	92	—	—	—
Brosme	331	—	331	—	—	—
Hyse	33	33	—	—	—	—
Kveite	12	12	—	—	—	—
Rødspette ..	10	10	—	—	—	—
Skate	34	34	—	—	—	—
Pigghå	6 458	6 458	—	—	—	—
Makrell- størje	—	—	—	—	—	—
Hummer	—	—	—	—	—	—
Reker	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	—	—	—	—
Annen fisk	1	1	—	—	—	—
I alt	9 038	7 374	1 488	176	—	—
« pr 31/3-62	7 846	6 853	400	593	—	—
« « 1/4-61	5 677	5 260	417	—	—	—

¹ Etter oppgave fra Sogn og Fjordane Fiskesalslag.

Sogn og Fjordane: Ukefangsten ble på 236 tonn, hvorav 25,9 tonn torsk, 19,6 tonn sei, 7,7 tonn lange, 4,6 tonn brosme, 7,1 tonn hyse, 1,7 tonn kveite, 1,9 tonn skate og 168,1 tonn hå. Av håen var 30 tonn tatt av et fartøy på Shetlandsfeltet, for øvrig ble det fisket på Tampon og andre banker utfor kysten.

Hordaland: Ukefangsten ble på 45 tonn, hvorav omtalte 9 tonn lev. fisk og av sløyd fisk følgende: sei og lyr 18 tonn, torsk 2 tonn, lange og brosme 5 tonn, hyse 3 tonn, pigghå 4 tonn og andre sorter 2 tonn samt reker 2 tonn .

Rogaland: Ukefangsten av fisk utgjorde ca. 80 tonn, alt konsumvare.

Skagerakkysten: Det ble ilandbrakt 50 tonn fisk.

Oslofjorden: Fjordfisk mottok 18,1 tonn fisk i uken.

Skalldyr: Av reker hadde Fjordfisk 17,5 tonn kokte og 30,3 tonn rå, Skagerakfisk 12 tonn og 45 tonn, Rogaland 1 tonn og 35 tonn. Hordaland hadde 2 tonn reker, Troms 113 tonn, og Finnmark 31,9 tonn.

Sild og øyepål.

Sildefisket i Vestfjorden ga bra utbytte for de tilstedevarende 40–50 snurpebruk enkelte dager. Ukefangsten lød opp i 79 200 hl sild, som ble levert til mel og olje samt 6500 hl, som ble levert til bedre anvendelser.

Feitsild og småsild: I Nord-Norge ble det tatt 1000 hl feitsildblanding på Helgeland. Den ble levert til mel og olje.

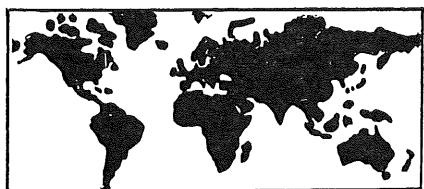
I distriktet Buholmsråsa—Stad ble det tatt 129 hl forfangstsild og 89 hl småsild, hvorav henholdsvis til fabrikk 39 og 57 hl og til agn 90 og 32 hl.

For øvrig var disse fiskerier av mindre betydning.

Fjordsild: Herav hadde Skagerakfisk 2 tonn og Fjordfisk 1,2 tonn.

Trålfisket: Fisket etter sild foregikk i uken på Egersundsbanken, hvorfra det til Bergen ble ført 3450 halvkasser samt til Øklandsvåg, Haugesund og Karmøy 4950 halvkasser — tilsammen til bedre anvendelse 8400/2 ks. Haugesund melder at det til området ble tilført til mel og olje 839 hl øyepål og 18 hl sild. Fra Egersund meldes det om tilgang på 1477 hl øyepål til mel og olje samt om 2420 kg sild til bedre anvendelse. Til før ble det levert 112 kasser fisk.

I distriktet Buholmsråsa—Stad ble det levert 684 hl øyepål til mel og olje.

Ut- landet

Fisheries Council of Canada tilskynner regjeringen [å opprette seks miles territorialsone og dessuten en eksklusiv fiskerisone.

Av en lederartikkel i «Canadian Fisherman»s februarutgave fremgår det, at Canada bør kreve en seks miles territorialgrense på basis av grunnlinjer som strekker seg fra nes til nes. Dessuten bør det kreves en sone på ytterligere seks miles bredde utenfor den foreslattede territorialgrense, hvor det bare skal være tillatt for kanadiske båter å fiske.

Dette er hovedinnholdet av en skriftlig henvendelse som Fisheries Council fremla for Fiskeriministeren den 28. januar i år.

I henhold til forslaget vil Hecate Strait på Stillehavskysten, og Gulf of St. Lawrence samt Bay of Fundy på Atlanterhavskysten bli innbefattet i territorialområdet.

Regjeringen blir bedt om følgende:

1. Erklære visse sjøområder som kanadiske nasjonale farvann, benytte seg av de rette grunnlinjers prinsipp for utmåling av territorifarvannet og den eksklusive fiskerisones bredde.

2. Erkjenne Frankrikes og USA's historiske fiskerettigheter i kanadiske nasjonalfarvann slik disse ble opprettet ved «the Treaty of Utrecht» og «the Convention of 1818».

3. Tre i forhandlinger med Frankrike og USA om anerkjennelse av de nye kanadiske nasjonalfarvann.

4. Etter at forståelse er nådd med Frankrike og USA utsende deklarasjon vedr. de nye kanadiske nasjonalfarvann.

5. Håndheve de nye kanadiske nasjonalfarvann og hindre fremmede fiskeflåter fra å utnytte områdene fiskerimessig.

I henvendelsen til regjeringen heter det med hensyn til det foreslattede grunnlinjeprinsipp, at dette ble anvendt av Den Internasjonale Domstol i saken mellom U.K. og Norge i 1951.

På Stillehavskysten vil Hecate Strait samt Dixon Entrance og Queen Charlotte Sound falle innenfor kanadisk territorium. På Atlanterhavskysten blir det samme tilfelle med Strait of Belle Isle, Gulf of St. Lawrence og Bay of Fundy. Det opplyses at Hudson Bay i mer enn 30 år har vært internasjonalt anerkjent som kanadisk område.

Den eksklusive ytre fiskerisone vil på flere av kystavsnittene være av spesiell verdi når det gjelder løsning av problemet med store tråleres kollisjoner med mindre fartøyer og kystfiskernes redskaper.

På Stillehavskysten har kanadier i lange tider fisket i farvannene utfør statene Alaska og Washington. Et tilsvarende fiske etter kveite, bunnfisk og laks har amerikanerne drevet utfør British Columbia.

Nylig er fiskeflåter fra Japan og U.S.S.R. begynt med å utnytte Nord-Stillehavets fiskeforekomster i Beringssjøen og Gulf of Alaske. Kanadiske fiskere kan ikke konkurrere med disse fiskeflåter. Skritt må derfor nå tas for å beskytte disse resurser.

Hvor et fiske dekkes av traktat, som for eks. konvensjonen mellom United States og Canada om beskyttelse av kveitefisket i Nord-Stillehavet og Beringsjøen, vil gjensidige fiskerettigheter bli anerkjent så lenge traktaten står ved makt og for angjeldende fiskeforekomst.

På Atlanterhavskysten beskatter de 12 medlemsnasjoner i International Commission for the Northwest Atlantic Fisheries samtlige ikke-medlemmer havets resurser i Konvensjonsrådet. I den omhandlede skrivelse tilråds det at Bay of Fundy, Gulf of St. Lawrence, Strait of Belle Isle og andre farvann som omsluttet av den foreslattede grunnlinje blir trukket tilbake fra ICNAF-området.

Frankrike og United States har historiske fiskerettigheter på de foreslattede nasjonale kanadiske havområder. Regjeringen bør

«Utland» fortsatt side 210

Grunnl. 1862 • H. KÖSER • Inneh.:
FISKIMPORT — FISKEKSPORT HEINZ KÖSER
HAMBURG-ALTONA - FISCHEREIHAFEN - TELEFON 38 1477 - TELEGR.ADR. LAXKÖSER - TELEX 0 213 567

«Utland» fortsatt fra side 208

forhandle herom med Frankrike og USA og prøve å nå frem til en forståelse som vil anerkjenne Canadas krav og beskytte landets interesser.

Nasjoner, som ikke har traktatmessige fiskerettigheter med Canada vil bi nektet adgang til havets ressurser i nasjonale kanadiske farvann. Her foreslår Fisheries Council at et punkt i fellesforslaget som U.S.A. og Canada fremla på Konferansen om Havets Folkerett i 1960, bør anføres. Dette punkt forutsetter at alle nasjoner, hvis fartøyer stadig har drevet fiske på de ytre seks mil i den foreslalte kanadiske eksklusiv sone i de nærmeste foregående fem år, skal få rett til å fortsette å fiske der i 10 år.

Når en er kommet til forståelse med Frankrike og USA og en har truffet beslutning med hensyn til nasjoner som ikke har historisk fiskerett, tilskyndes Canada gjennom henvendelsen fra Fisheries Council å sende deklarasjon til alle nasjoner hvor juridiksjonen over disse nye territoriale havområder og den eksklusiv fiskerisone bekjentgjøres.

Umiddelbart etterpå følger en aktiv hevdelse av de nye grensene.

«Etter Rådets mening», uttales det som konklusjon, «er streng gjennomføring absolutt nødvendig hvis Canada skal beholde sin posisjon som fiskerinasjon».

Star-Kist Foods Inc. inn i H. J. Heinz Co.

I februarutgaven av «Pacific Fisherman» opplyses det at det store næringsmiddelpakkende firmakompleks H. J. Heinz Co. med hovedkvarter i Pittsburgh. Pa. har gjort kjent at det forhandlet om ervervelse av Star-Kist Foods Inc., som er et av USA's største tunfiskpakkende firmaer, hvis hovedkvarter er Terminal Island, Calif. Bekjentgjørelsen ble gjort i fellesskap av Henry J. Heinz II, Heinz's styreformann og J. J. Bogdanovich, Star-Kist's president.

Aksjonærerne i begge firmaer vil bli forelagt transaksjonen til godkjennelse. Noen kjøpesum ble ikke nevnt, men Heinz uttalte at utsteding av preferansekapital ville følge, hvis transaksjonen ble godkjent.

I Pittsburgh ble det gjort kjent at Star-Kist Foods Inc., hvis navn stammer fra firmaets berømte Star-Kist varemerke, har en årsomsetning på 70 mill. dollars.

Star-Kist's viktigste hermetikkfabrikker ligger på Terminal Island og i Mayaguez, Puerto Rico. Et hermetikk-, fryseri- og mel- og oljeanlegg i Coischo i Peru samt anlegg i Vest-Afrika og American Samoa er også tilknyttet Star-Kist.

Heinz-selskapet hadde i siste regnakspsår omsetning på \$ 375 810 000 og nettofortjenesten beløp seg til \$ 14 165 806. Selskapet ble opprettet i 1869 og har sitt berømte «keystone trade mark» og «57 Varieties level». I 1962 annoserte det danselsen sammen med Nichiro Gyogyo K.K. av firmaet Nichiro Heinz K.K. i Japan for pakking av en rekke næringsmidler for Østens marked på Heinz måter og under Heinz kontroll.

Rekord laksefangst i British Columbia i 1962.

Laksesesongen i fjor i British Columbia tør tidligere ha vært overgått hva fangstintekten angår, men sannsynligheten taler for at kvantumet aldri har vært større, skrives det i «Pacific Fisherman» (februarutgaven).

O.r.sakfører T. M. HUSTAD (M. N. S.)
LILLE GRENSEN 7, OSLO
Tlf.: 33 48 69 og 33 71 20

Fiskerispørsmål

Department of Fisheries tabeller viser at det i 1962 ble tatt 32 600 000 stykker av de forskjellige laksesorter. Dette antall er meget større enn i noe år tilbake til 1951, da det nåværende oppitellingssystem ble innført. Departementets medarbeidere sier, at det er tvilsomt at et slikt totalkvantum noensinne har vært oversteget.

Fangsten av pink-laks på 23 400 000 stk. var rekordartet og utgjorde nesten 75 pst. av det totale fangsttall. Sockeye-fangsten gjenspeilte de skuffende innsig til Fraser i 1962. Alt i alt ble det tatt 3 500 000 stk. sockey sammenliknet med 12 000 000 i 1958 — forrige syklusår. Fangsten av coho på 3 600 000 stk. var den største siden 1951 da det ble tatt 4 000 000 stk.

Canadas fiskerier i 1962.

Ifølge oppgaver fra Dominion Bureau of Statistics utgjorde utbyttet av Canadas fiskerier i 1962 i alt 899 459 tonn til en verdi av \$ 114 395 000 sammenliknet med 840 433 tonn og \$ 98 546 000 i 1961. Av årsfangsten ble 597 141 tonn, verdi \$ 67 604 000 tatt på Atlanterhavskysten og 302 318 tonn, verdi \$ 46 791 000 tatt på Stillehavskysten.

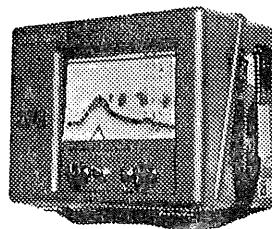
I løpet av de første 11 måneder av året eksporterte Canada fiskevarer til en verdi av \$ 145 897 000, mens det tilsvarende tall for 1961 viste \$ 132 430 000.

Provinsene Newfoundland med 239 372 tonn, verdi \$ 16 983 000, Nova Scotia med 192 383 tonn, verdi \$ 32 061 000 samt British Columbia med 302 319 tonn, verdi 46 791 000 hadde de største fiskekvantene.

I de på Atlanterhavskysten innbrakte fiskemengder hadde følgende sorter mest betydning:

	Mengde i tonn	Verdi 1000 \$	1962	1961	1962	1961
Bunnfiskarter:						
Torsk	265 648	234 679	18 607	15 585		
Hyse	51 775	53 724	4 846	4 650		
Lyr	27 641	22 515	1 655	1 066		
Lysing	8 614	7 575	451	346		
Brosme	2 647	2 680	179	162		
Uer	27 252	25 307	1 571	1 461		
Kveite	2 775	2 730	1 763	1 641		
Små flatfisk (flyndreart)	47 356	49 134	3 325	3 384		
Pelagiske fiskearter:						
Sild	106 707	87 586	3 398	2 808		
Makrell	7 324	6 740	651	756		
Sverdfisk	1 570	1 450	1 570	1 237		

FISH-FINDER Ekkolodd

0— 60 favner

60—120 "

120—180 "

Driftsikkert

Enkel betjening

Kr. 4.490,—

ROBERTSON RADIO-ELEKTRO
EGERSUND

Skalldyr og bløtdyr:					1962	1961
					\$	\$
Hummer	20 854	21 535	19 581	17 939	Fersk torskefilet, upakket pr. lb.	0,438
Kamskjell	6 320	4 771	4 681	3 081	Frossen torskefilet, pakket pr. lb.	0,367
Sprut.	758	9 019	33	301	Røykt torskefilet, pakket pr. lb.	0,479
Annet:					Fersk hysefilet pakket pr. lb.	0,581
Torskelever	8 717	8 431	251	242	Frossen makrell, pakket pr. lb.	0,330
Irish Moss (tang)	19 730	17 900	783	773	Uryøkte sardiner, pr. eske à 3 1&4 oz.	0,113
Sel (angitt i stykker)	155 940	69 288	43	98		0,102

Fra statistikken for Stillehavskysten gjengis følgende fangsttall:

	Mengde i tonn 1962	Verdi 1000 \$ 1962	1961	1961
Kveite	15 162	13 202	10 602	6 177
Laks	70 259	55 304	28 860	26 152
Sild	198 612	204 233	4 644	4 589

Produksjonen av en del viktigere fiskeriprodukter var følgende:

	1962 Tonn	1961 Tonn
<i>Atlanterhavskysten:</i>		
Rundfrossen fisk	2 963	2 800
Frossen fiskefilet	38 423	33 888
Fisk, frosset i blokker	37 029	21 118
Fish Sticks, frosne	1 709	1 104
Porsjoner, frosne	1 132	1 202
Skalldyr, frosne	4 346	3 495
Røykt fisk (og fileter), frossen	2 650	2 509
Våtsaltet fisk	68 800	59 875

	Kasser	Kasser
Herring Bloaters (à 18 lb.)	294 115	228 232
Saltet, røykt sild, benløs (à 10 lb.)	81 245	100 369

	Hermetikk:	
Torsk og likn. (à 20 lb.)	40 497	47 444
Sardines (à 20 lb.)	1 097 597	537 579
Hummerkjøtt (à 48 lb.)	44 237	51 637
Skjell (à 30 lb.)	6 235	10 172
	Tonn	Tonn
<i>British Columbia:</i>		
Frossen fisk, rund	16 248	14 231
Fiskefilet, frossen	1 507	1 776
Sildemel	18 361	18 051
	Imp. gals.	Imp. gals.
Sildolje	4 408 495	4 605 442
	Kasser	Kasser
Laksehermetikk (à 48 lb.)	1 815 609	1 410 574

Engrosprisindeksen for fiskeriprodukter med basis i 1935–39 = 100 svinget i 1962 mellom 347,1 og 385,8 – lavest i januar, høyest i oktober. I november (siste oppgave) var den 377,6. Konsumprisindeksen med basis i 1947–49 = 100 var 129,7 i januar måned og 131,9 i november (høyeste i årets løp).

Detaljprisene på en del Atlantiske fiskeprodukter i begynnelsen av desember 1962 og 1961 var følgende (i Montreal):

A/s Egersund Fryseri
EGERSUND
Teleg. adr. Fryseriet Telefon 91511

OLAF KNUDSEN A/s - Bergen
Mekler i fiskeprodukter
Teleg. «Tranknudsen» - Tlf. 30 018 - Rikstlf. etter kontortid 97 817

Det skotske sommersildfiske.

Fish Trades Gazette» (23. mars) opplyser at Department of Agriculture and Fisheries for Scotland har gitt et gunstig varsel for kommende skotske sildeseson. Forvarselet bygger på at en forholdsvis betydelig mengde av tre år gammel sild kommer til å slutte seg til de ellers nyttbare forekomster. Dette vil føre til et bedre sommersildfiske på de nordlige Buchan grounds enn i 1962. Også i Minch-området antas sommerfisket å ville bli mer produktivt enn i de nærmest foregående år.

Tidligsesongen i den nordøstlige Nordsjø – det såkalte kassefiskeri – baseres hovedsakelig på moden sild av Nordsjøstamme sammen med sild av den norske vårgytende stamme. Det kommer til å bli mindre av slik moden sild enn i 1962, sies det, og det kan derfor bare ventes moderate fangster hovedsakelig av storfallen sild.

Fisket ved Shetland baseres også mest på forekomstene av moden sild, og det regnes med at også disse banker blir mindre produktive enn i de nærmest foregående år. Værforholdene vil imidlertid her ha meget å si.

Islands fangst, produksjon og eksport av fisk og fiskeprodukter i 1962.

De endelige tall for 1962 når det gjelder både produksjon og eksport av fisk og fisekprodukter foreligger nå.

Årets totalfangst kom således opp i 768 213 tonn, hvilket er ca. 128 000 tonn mer enn i 1961 (640 995 tonn).

Herav faller på fiskebåter 243 191 tonn (234 168) og på trawlere bare 43 721 tonn (78 040) fisk. Sildefangsten utgjorde 478 127 tonn (325 911), reker 699 tonn (1385), «hummer» (sjøkreps) 2473 tonn (1490).

Om anvendelsen av torskken kan opplyses at størstedelen, eller knapt 136 000 tonn, gikk til frysing, ca. 70 000 tonn ble saltet og 36 000 tonn til tørrfisk. Litt over 30 000 tonn torsk ble iset og 3000 tonn gikk til mel. Innenlandsforbruket var knapt 11 000 tonn.

Av silden gikk 361 000 tonn til fabrikkene, snaut 70 000 tonn til salting og nesten 34 000 tonn til frysing, 335 tonn til hermetikk og 12 000 tonn ble iset.

Eksporten i 1962 var som følger (1961-tall i parentes):

Saltfisk, tørket 3180 tonn (4645), saltfisk, rå 26 670 tonn (29 108), tørrfisk 10 654 tonn (10 674), iset sild 7022 tonn (6025), annen iset fisk 30 864 tonn (33 519), frossen sild 24 126 (14 456), annen frossen fisk 2883 tonn (2819), frossen fiskefilet 50 200 tonn (41 784), frosne reker og sjøkreps 420 tonn (506), fiskehermetikk 429 tonn (373), torskelevertran 5312 tonn (5949), saltet sild 47 290 tonn (33 738), sildolje 60 478 tonn (25 000), hvalolje 1687 tonn

(1540), fiskemel 20 230 tonn (28 69%), sildemel 48 489 tonn (37 58%).

Polsk offerte på fiskerimateriell til Brasil.

Det brasilianske utenriksdepartement studerer mulighetene for å akseptere en offerte fra Polen på 50 fiskebåter innenfor rammen av kredittavtale på 70 millioner dollars som nylig ble inngått mellom de to land.

Den polske offerten byr på forskjellige fordeler, så som finansieringsbetingelser fra 3 til 8 år, og anvendelse av en ubenyttet saldo på 8 millioner dollars som Brasil har i Polen.

Polen har tilbudd følgende:

1. 17-meters trålere.
2. 25-meters trålere, jernskrog.
3. 600-tons trålere med kjølerom.
4. 1200-tons fabrikkskip for hermetikk, dypfrysing og fiskemel.
5. Komplette kjøleanlegg, isfabrikker og spesiallager på land.
6. Komplette verft for konstruksjon og reparasjon av fiskebåter.

Utenriksdepartementets studie av offerten er blitt intensivert etter at president Goulart nylig har signert et dekret som oppretter en arbeidsgruppe som skal utarbeide forslag til utvidelser av den nasjonale fiskeflåte og fiskeriindustrien i sin alminnelighet.

Israels fiskerier.

1962 viste en totalfangst av de israelske fiskerier på 5982,7 tonn mot 4496,3 tonn i 1961 i henhold til den årlege statistikk, utgitt av fiskeriavdelingen i Landbruksministeriet. Dette er en økning på 1486,4 tonn.

Den største økning, mer enn 100 pst. faller på havfisket og tunafisket. Mens fangsten fra havfisket i 1961 nådde opp i 547,4 tonn, utgjorde den i fjor 1147,3 tonn. Oppgangen i tunafisket var fra 180 tonn i 1961 til 658,9 tonn i fjor. Herav ble 222,7 tonn solgt til Jugoslavia.

I fjor deltok 410 fiskefartøyer i fisket. Antallet av fiskere har holdt seg noenlunde uforandret og utgjorde ved årsskiftet 1587.

Polske overlegninger.

I en usignert artikkel i kommunistpartiets hovedorgan «Trybuna Ludu» for 16. d. m. forekommer det opplysninger som indikerer at polakkene regner med at de rike fangster langs norskekysten, i Nordsjøen, Østersjøen og Kanalen vil ta en snarlig slutt, hvorfor polakkene bør se seg om etter andre fiskemuligheter. De polske trålernes daglige fangst i disse farvann lå i 1962 40 pst. under 1959. Liknende erfaring har nordmenn, engelskmenn og tyskere høstet i Nordsjøen, heter det. I artikkelen reises derfor spørsmålet om det fortsatt er lønnsomt å sende de store fiskeflåter til disse farvann, også sett på bakgrunn av de motforholdsregler som land med kystlinje til fiskerbanker, eksempelvis Norge og Island, tar i form av utvidet fiskerigrense.

K. & J. SÆTVEIT A.S - BERGEN
Telefonsentral 19627 Telegramadr. «Kittel»
Engrosomsetning og eksport av sild og fisk
Spesialitet i sesongen: Laks og ørret

Krefter er i gang, ifølge artikkelen, for å få i stand en fiskekonvensjon for Sentral- og Syd-Atlanteren i likhet med den man har for Nordsjøen og Nord-vest-Atlanteren. Samtidig forutses det en gang i fremtiden en konvensjon som vil dekke alle bransjer av sjøfiske. Polakkene må derfor snarest trekke sine konklusjoner.

Polakkene mangler tradisjon for sitt fiske i Atlanterhavet. De vitenskapelige undersøkelsene begynte før bare noen få år siden, og liten fremgang er det å spore fordi Polen ikke har et eneste sjøgående forskningsfartøy med det nødvendige utstyr. Videre må polakkene snarest begynne dypvannsfiske fordi utnyttelsen av fiske i den sydlige hemisfære er den eneste mulighet til å skaffe hjemmemarkedet nok fisk.

Til slutt i artikkelen nevnes det at bare motortrålere med frysemuligheter og fabrikkskøyler kan brukes i afrikanske farvann. Polen har i dag 18 slike fartøyer og antas å ha 42 i 1965, hvilket ifølge artikkelen er for lite.

Kystfiskere i Parlamentet for å diskutere opprettning av nasjonalt forbund og tolv mils grense.

Like før «The Fishing News» skulle gå i trykken den 21. mars møttes delegater for fiskere fra de fleste landsdeler i House of Commons for å drøfte dannelsen av en National Inshore Fishing Federation. Tanken bakom det hele er å gi fiskere, hvis levevei er kystfiske med små trålere og fiskebåter et eget nasjonalt organ. Den foreslalte organisasjon går også sterkt inn for at den nåværende territorialgrense blir utvidet fra 3 til 12 mil for alle utenlandske skip. Fiskerne fremholder at dette er absolutt nødvendig dersom kystfisket skal kunne bevares.

Møtet i Underhuset var resultatet av drøftelser i London tidligere i år mellom Brixham-fiskere og Ministry of Agriculture and Fisheries.

Mr. Ernie Passmore, som er sekretær for Brixham Trawler Owners' Association, som ledet deputasjonen til Ministeriet uttalte til «Fishing News»: Fiskere fra hele landet har skrevet til oss og støttet oss i vårt forlangende om ny territorialgrense og vi har parlamentsmedlemmer i ryggen.» Mr. Passmore fremholdt at den foreslalte nye grense var det eneste middel hvormed man kunne hindre utenlandske trålere fra å bløtlegge britiske kystbanker for fisk.

Deputasjonen innbefattet også Lieut.-Col. Arthur Dunn, sekretær i Joint Action Committee of North-East Chambers of Trade, den fremmøtte komités formann m. m., som blant annet uttalte: Vi ønsker til å begynne med å få innført 6 miles grense, som senere skal utvides til 12 mil. Den ytre seksmils sone vil bli et belte, hvori det skal være adgang til å tillate utenlandske fartøyer å fiske, men det skal der føres kontroll med maskestørrelsen de bruker og der skal også de lokale fiskeres redskaper beskyttes.

Eksport av
alle sorter
SILD - FISK
Kjølelagere

**EINAR
HAUSVIK**

Telefoner:
11192, 11991
Telex 2124
Teleg. Hausvik
BERGEN

A/L KARMØY KJØLELAGER
FRYSERI - ISFABRIKK - AGN
TELEFON: 46 — TELEGRAM: KARMKJØL

Tilstanden i havet under den unormale vinter 1963

av *Jens Eggvin*

FISKERIDIREKTORATETS HAVFORSKNINGSINSTITUTT

Det mest synlige resultat av denne kalde vinters innflytelse på forholdene i havet, er den sterke islegging i store deler av Østersjøen, i De danske belter og sund, i Kattegat og Skagerak, ved Hollands kyst, i Tyskebukta og i flere fjorder.

Lav lufttemperatur og minimalt skydekke har virket at utstrålingen gjennom havoverflaten har vært livlig. Som følge herav har varmetapet i havet vært meget større enn normalt. Utenom de islagte områdene har temperaturen sunket mest i de grunne havområder og i kystnære farvann.

Hvor unormal lufttemperaturen har vært, vil framgå av tabell 1, som viser månedsmiddel-temperaturen og dens avvik fra normalen i desember, januar og februar 1962–63 for en rekke steder. Verdien er tatt ut av klimakart som Vervarslinga på Vestlandet velvillig har utarbeidet for Fiskeridirektoratets Havforskningsinstitutt.

Det sees at varmeunderskottet er meget stort langs kystene av Nordsjøen og Skagerak. Men størst er det i Svalbardområdet. For februar lå således temperaturen på Bjørnøya og Isfjord Radio henholdsvis 11.3° og 10.2° under normalen. Vi skal merke oss at store deler av Island og Sør-Grønland, og særlig Vest-Grønland har hatt temperaturer over normalen i januar og februar, og at varmeunderskottet på Shetland og Færøyane har vært beskjedent, henholdsvis 1.4° og 1.2° i gjennomsnitt for de tre månedene.

De områder som i fig. 1 er dekket av is eller drivis, er merket med kryss. Isobservasjonene for Skageraks vedkommende, skriver seg fra Det Kgl. Norske Flyvåpen som etter anmodning av Det Kgl. Fiskeridepartement foretok en rekognosering i Skagerak og Oslofjorden den 21. februar. Opplysningene om isforholdene for øvrig, skriver seg fra Svenska Hydrografiska Institut.

Kartet viser hvordan det varme Atlanterhavsvann mellom Shetland og Færøyane strømmer inn i Norskehavet nordaustover mellom det kalde kystvann utenfor Vestlandet og det kalde vann i den Aust-Islandske Arktiske Straumen som trenger seg mot sørøst nord for Færøyane. Videre ser vi at det varme vannet sender en gren sørøver utenfor Skottlands og Englands austkyst. Der går også en gren av dette varme vannet som runder Tampen og føl-

Tabell 1.
Lufttemperatur (t) og avvikelse fra normal (a), desember 1962–februar 1963.

Observasjonssted	Desember 62		Januar 63		Februar 63	
	t	a	t	a	t	a
E. Grønland						
Scoresbysund	÷ 14,8	÷ 1,4	÷ 16,7	÷ 0,6	÷ 22,2	÷ 6,2
Jan Mayen	÷ 3,1	÷ 0,2	÷ 6,7	÷ 2,7	÷ 11,7	÷ 6,5
Isfj. Svalbard	÷ 12,8	÷ 4,9	÷ 17,0	÷ 6,7	÷ 20,1	÷ 10,2
Bjørnøya	÷ 8,4	÷ 4,8	÷ 13,0	÷ 7,7	÷ 17,5	÷ 11,3
Vardø	÷ 3,9	÷ 1,2	÷ 5,5	÷ 1,2	÷ 7,6	÷ 2,4
Tromsø	÷ 4,1	÷ 2,8	÷ 3,7	÷ 1,0	÷ 5,4	÷ 2,1
Bodø	÷ 2,1	÷ 2,0	÷ 2,5	÷ 0,4	÷ 4,1	÷ 1,7
Bergen	1,5	÷ 1,8	÷ 2,1	÷ 3,6	÷ 1,9	÷ 3,2
Stavanger	0,8	÷ 2,0	÷ 4,7	÷ 5,4	÷ 5,0	÷ 6,4
Oslo	÷ 6,4	÷ 4,4	÷ 8,6	÷ 3,9	÷ 8,5	÷ 4,5
Göteborg	÷ 0,9	÷ 2,5	÷ 6,6	÷ 5,5	÷ 5,0	÷ 3,8
Ålborg,						
N. Danmark	0,0	÷ 1,7	÷ 5,3	÷ 4,8	÷ 5,0	÷ 4,2
København	÷ 0,4	÷ 2,9	÷ 4,1	÷ 4,2	÷ 3,9	÷ 3,8
Hamburg	÷ 2,0	÷ 3,8	÷ 6,0	÷ 6,0	÷ 4,8	÷ 5,2
N. Holland	÷ 1,4	÷ 4,1	÷ 6,1	÷ 7,0	÷ 5,6	÷ 6,9
SE. England	2,9	÷ 2,4	—	—	÷ 0,4	÷ 4,6
Aberdeen	2,3	÷ 1,4	÷ 0,6	÷ 3,0	÷ 0,3	÷ 3,1
Shetland	3,5	÷ 0,9	1,0	÷ 2,1	1,8	÷ 1,1
Færøyane	3,9	÷ 1,1	2,2	÷ 1,7	2,8	÷ 0,9
SE. Island	0,6	÷ 0,6	—	—	1,0	0,1
NE. Island,						
Akureyri	÷ 1,3	÷ 0,8	÷ 3,2	÷ 1,7	÷ 1,5	0,1
Reykjavik	0,8	÷ 0,1	÷ 0,2	0,2	2,0	2,1
C. Farewell	÷ 3,0	0,4	÷ 4,2	0,2	÷ 2,9	1,0

ger vestkanten av Norskerenna, d. v. s. sørøver langs Revet helt inn i Skagerak. I alminnelighet går denne straumen som en undervannsstraum, men i vinter ser den ut til å rekke helt opp i overflata, til tvers av Jæren, for så etter hvert å trenge inn under det kalde vannet og isdekket i Skagerak. Avkjølingen har vært meget sterk i den sørøstlige del av Nordsjøen, utenfor kysten av Holland, Tyskland og Jylland. Temperaturen i dette homogene grunnhav er fra $21\frac{1}{2}^{\circ}$ – $41\frac{1}{2}^{\circ}$ C under normalen, helt til bunns. Varmeunderskottet avtar nordover og vestover til 2.0° – 2.4° C i den sentrale del av Nordsjøen, hvor kartet viser 3.0° – $41\frac{1}{2}^{\circ}$ C.

Utenfor austkysten av England er temperaturen 1° – $11\frac{1}{2}^{\circ}$ C under normalen. I retning nordover avtar varmeunderskottet, slik at ved Shetland og Fær-

øyane er temperaturen omrent normal, og i Færøy-Shetlandsrenna hvor Atlanterhavsvann strømmer inn i Norskehavet og Nordsjøen, er temperaturen ca. $1\frac{1}{2}^{\circ}$ C over normalen. Det samme er tilfelle i den forannevnte straumgren som følger Re-

vet inn i Skagerak. Tvers av Jæren, hvor kartet viser $61\frac{1}{2}$ C, er således temperaturen vel 1° C over normalen. Langs Revet har vi således et belte med varmt vann som er flankert på begge sider av kaldt kystvann utenfor Norskekysten og meget kaldt vann

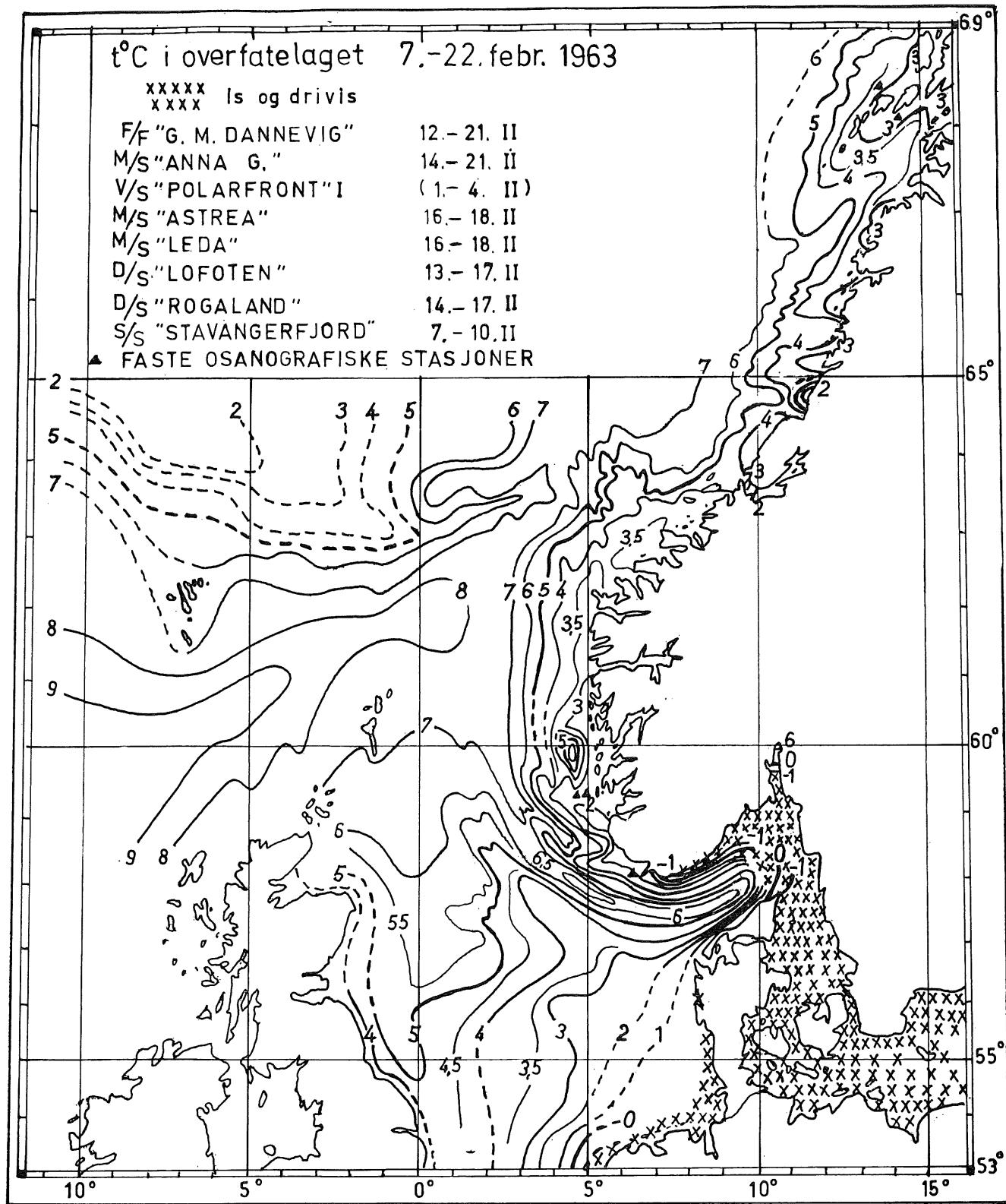

Fig. 1. Temperaturforhold i overfatenlaget og utbredelse av hav-is. 12.-22. februar 1963.

utenfor kysten av Jylland og den grunne søraustlige Nordsjøen. Temperaturgradienten er altså meget stor på begge sider av Revet. I slike tilfeller ansees det sannsynlig at der skulle samle seg mer av havets innvånere enn normalt.

I store deler av Nordsjøen er der om vinteren meget liten forskjell mellom temperaturen i de forskjellige djup. Særlig er dette tilfelle i den sørlige og sentrale del. Rapporter fra værvarslingsskipet «Eger» som ligger i sentret av Nordsjøen i posisjon

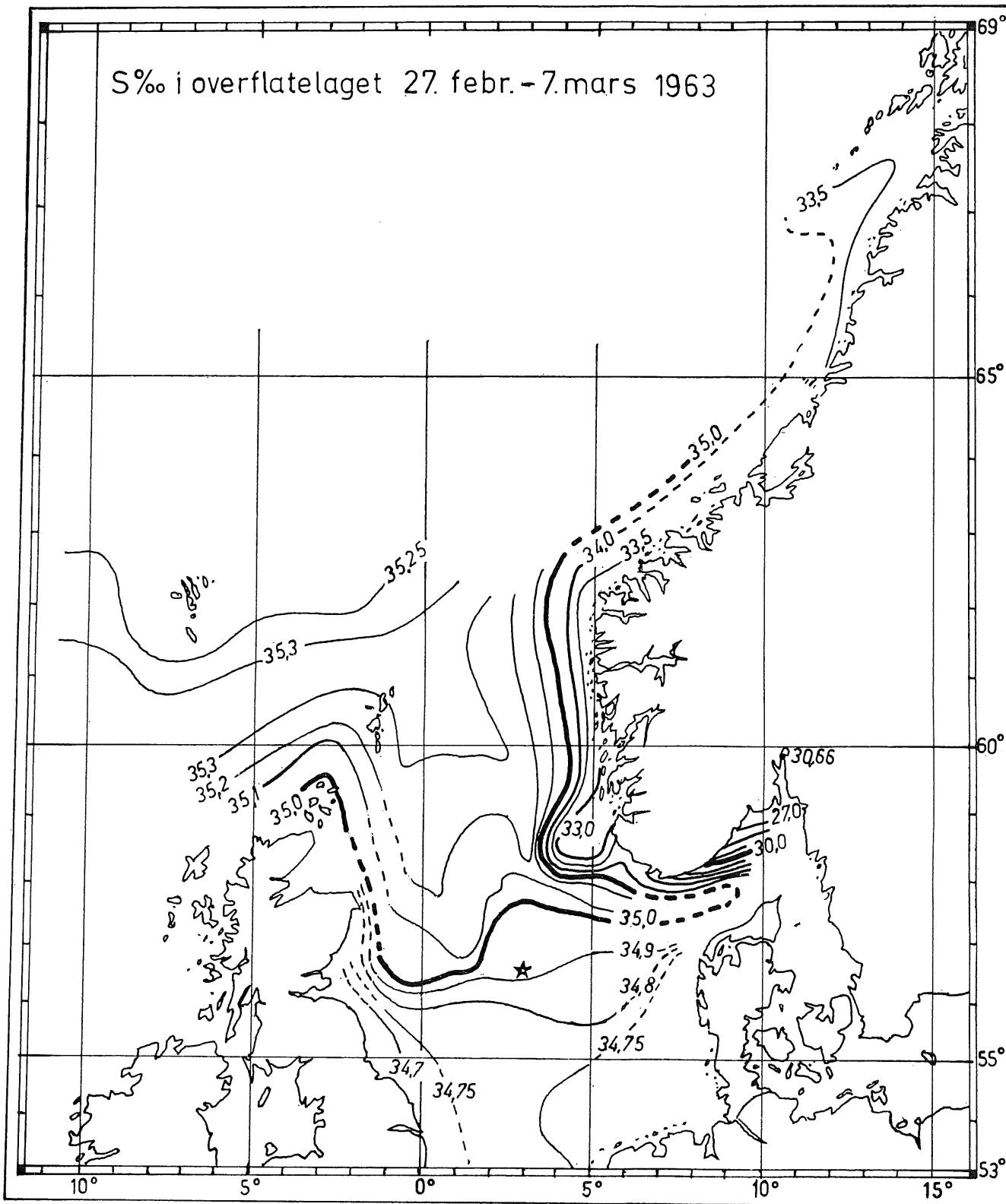

Fig. 2. Saltholdigheten i overflatelaget 27. februar–12. mars 1963.

57° N—3° E, viser således at temperaturen den 23. februar i 6 forskjellige djup, mellom overflata og botnen (66 m), varierte mellom 4.23° og 4.19° C. Det svarer til 2,20 under normalen. Også saltholdigheten var praktisk talt den samme i hele vannsøylen. De tilsvarende verdier ved målinger tatt den 9. mars er 3.71° og 3.81° C. Like utenfor Holland, litt sønnenfor kartets ramme, ble der den 6. februar registrert temperaturer mellom $\div 1\frac{1}{2}$ ° og $\div 1.0$ ° C, hvilket svarer til et varmeunderskott på $5\frac{1}{2}$ ° C.

Av kartet framgår at der er store deler av Nordsjøen hvor temperaturen er fra under 0° til 3° eller 4° C, og dette gjelder for hele vannsøylen fra overflaten til botnen. Det er sannsynlig at fiskearter som oppholder seg her under normale temperaturforhold, vil trekke bort fra disse strøk etter at vannet er blitt så vidt kaldt. Sist det var slike lave temperaturer i den sørøstlige del av Nordsjøen, nemlig i 1947, hendte det at trålere fikk i hjelfrosset fisk i trålen. Vinteren 1947 ble fisket i denne del av Nordsjøen meget dårlig. Det var den gang tegn som tydet på at fisken dro nordover mot Revet. Som før nevnt skulle Revet og nærmeste omegn nå ha gunstige temperaturforhold.

Ser vi på forholdene langs norskekysten, merker vi at der i indre del av Oslofjorden ble registrert opp til 6 varmegrader tvers av Nesodden i 4 meters djup. Fra djupere lag var dette vannet trengt opp til overflaten, idet det opprinnelige overflatevann ble ført utover fjorden av vindstraumen. Vannprøver, som viser høy saltholdighet, stadfester dette. Situasjonen måtte imidlertid anses labil, og var ventet å forandre seg der hen at saltholdighet og temperatur ville avta så snart vindstraumen ut fjorden opphørte. Og allerede 8. mars var temperaturen gått ned til $\div 1.2$ °, og saltholdigheten avtatt fra 32,67 til 28,07 promille.

I det isfylte området fra Ferder til Kristiansand S. ligger temperaturen mellom $\div 1.0$ ° og $\div 1.4$ ° C.

Det norske kystvann som strømmer videre langs kysten av Sørlandet og Vestlandet, kommer fra strøk som ifølge kartet er dekket av is. Dette i tillegg til varmetap som følge av sterk utstråling som tidligere nevnt, må bevirket at der også på Vestlandet er temperaturer under normalen i overflatelaget. Vann kaldere enn 3° rekker til henimot munningen av Sognefjorden. Herfra til Hustadvika sees vannet å være ca. 3 $\frac{1}{2}$ °. I Vestfjorden er der et område hvor temperaturen er under 3° C. Der går et bredt belte av kaldt vann under 4° C langs hele kysten, bare avbrutt av et område mellom Hitra og Folla hvor temperaturen ligger mellom 4° og 5° C. Utenfor Møre er bredden av det kalde vannet opp til 50 nautiske mil, regnet fra kysten.

Der isolermene (temperaturkurvene) i kartet er helt opptrukket, har vi pålitelige observasjoner. Der hvor de er streket har ingen eller mangelfulle observasjoner stått til disposisjon, men etter det kjennskap vi har til temperaturfordelingen i de forskjellige strøk i sin alminnelighet, og det innbyrdes forhold mellom temperaturen i disse strøk, regner vi med at også de strekete kurver gir et tilnærmet bilde av situasjonen. Samme resonnement gjelder også for fig. 2 som framstiller saltholdigheten (S %) i samme område. Som ventet er S % størst (35.30—35.35) mellom Færøyane og Shetland hvor Atlanterhavsvannet strømmer inn i Norskehavet og Nordsjøen. Det er meget interessant å legge merke at den foran nevnte varme straumen som langs Revet går inn i Skagerak, er markert med en tunge av salttrikt vann over 35 % som tydelig viser at det er av atlantisk opprinnelse. Den sørøpende straumen langs Revet er altså karakterisert ved høy temperatur og høy saltholdighet, videre at dette i vinter gjør seg gjeldende helt opp i overflaten.

Den sterke avkjøling av det homogene vann i den sørøstlige del av Nordsjøen, sammen med en relativ høy saltholdighet, har bevirket at vannet har

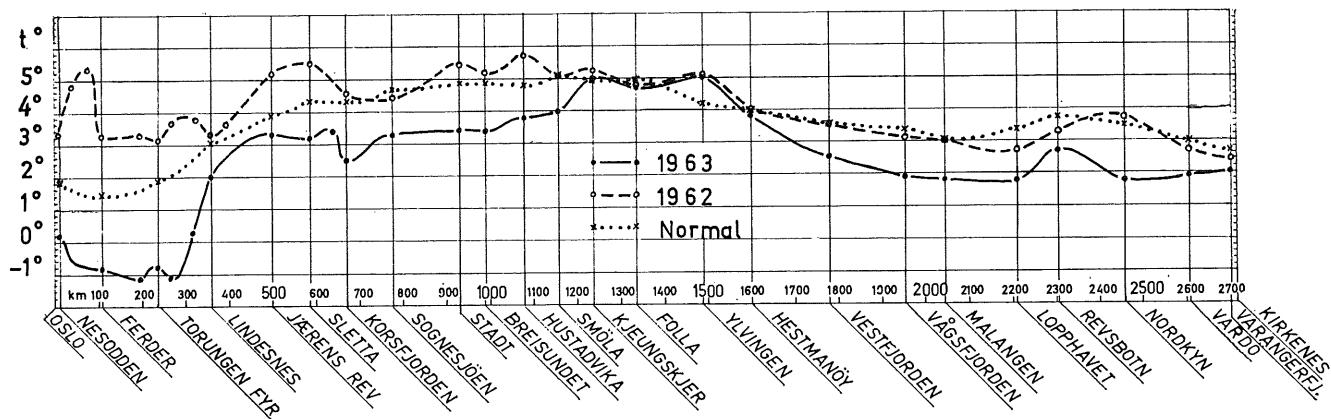

Fig. 3. Temperaturen i overflatelaget langs Norskekysten i månedskiftet februar/mars 1963 og 1962, samt normal.

fått en meget høy spesifik vekt. Det er tyngre enn andre steder i Nordsjøen. Og det er tyngre enn vannet i den meget djupere Norskerenna. 6.–7. februar 1963 hadde således vannet over store områder her en $\sigma_t = 27.76 - 27.84$, mens høyeste verdi av σ_t på stasjoner i et snitt over Norskerenna mellom Arendal og Hirtshals 23. januar 1963, var lavere, nemlig 27.62 – 27.66.

Da den framherskende straum vil føre disse tunge vannmasser på Nordsjøplatået noraustover, vil de sige ned i Norskerenna og fortrenge vannet i djupet og ved botnen, som den 23. januar hadde en temperatur av 6°–8°. Da det innntrengende vann er meget kaldere, vil følgelig temperaturen ved botnen og i djupet komme til å avta betydelig, først i øvre del av Norskerenna, men etter hvert også i andre deler etter som dette kalde vannet i djupet strømmer dit. — Når en slik situasjon først blir etablert, med tungt vann av lav temperatur, må der regnes med å gå forholdsvis lang tid før dette vann i den djupeste del av Norskerenna blir utskiftet med vann av mer normal temperatur.

For å få en oversikt over temperaturen i overflatelaget langs hele Norskekysten, betrakter vi månedsmiddeltemperaturen for 24 forskjellige steder mellom Oslofjorden og Varangerfjorden. De mellomliggende 22 steder ligger enten i åpen sjø, som Jæren, Lindesnes, Stadt, Folla, Lophavet, Nordkyn, eller steder som ligger åpent ut mot havet, som f. eks. Ferder, Korsfjorden syd for Bergen, Vestfjorden, og Revsbotnen ved Hammerfest.

Det viser seg da at temperaturen ligger under normalen langs hele kysten både i januar og fe-

bruar. Varmeunderskillet er størst på Skagerak-kysten, hvor temperaturen er negativ og opp til 3.5° C under normalen. På Finnmarkskysten er temperaturen 3½° til 4½° høyere enn på Skagerak-kysten. Årsaken til dette skriver seg bl. a. fra at vannmassene er helt forskjellige oppbygget i de to områder.

Vannmassene var i vinter vel praparert for en kraftig avkjøling, idet månedsmiddeltemperaturen langs hele kysten gjennomgående lå under normalen i alle måneder i siste halvår av 1962. I oktober hadde dog enkelte steder på den åpne kysten omtrent normal temperatur eller opptil 0.3° over normal. I begynnelsen av januar i år var avkjølingen på Skagerak-kysten så langt framskreden, — under 0° —, at vi må helt tilbake til 1942 for å finne en så lav temperatur så vidt tidlig i sesongen. Temperaturen i overflatelaget langs Norskekysten ved månedsskifte februar–mars, vil framgå av fig. 3. Den helt opptrukne kurve er for 1963, den strekete er for 1962, og den prikkete er normalen. I 1963 sees at temperaturen fra ytre Oslofjorden til forbi Torungen fyr ved Arendal lå omkring ± 1° og litt under, målt i 4 m djup. I fjor på samme tid lå den vel 4° høyere. Fra Sognesjøen til Møre ligger temperaturen i begynnelsen av mars 1963 på 3.3°, d. v. s. vel 1½° under normalen. Den høyeste temperatur på hele Norskekysten finner vi på strekningen Smøla — Helgeland. Utenfor Trøndelag er således temperaturen normal. Fra Vestfjorden til Vardø er den 1° til 1½° under normalen, og betydelig lavere enn i 1962.

Månedsmiddel for saltholdigheten (S ‰) i fe-

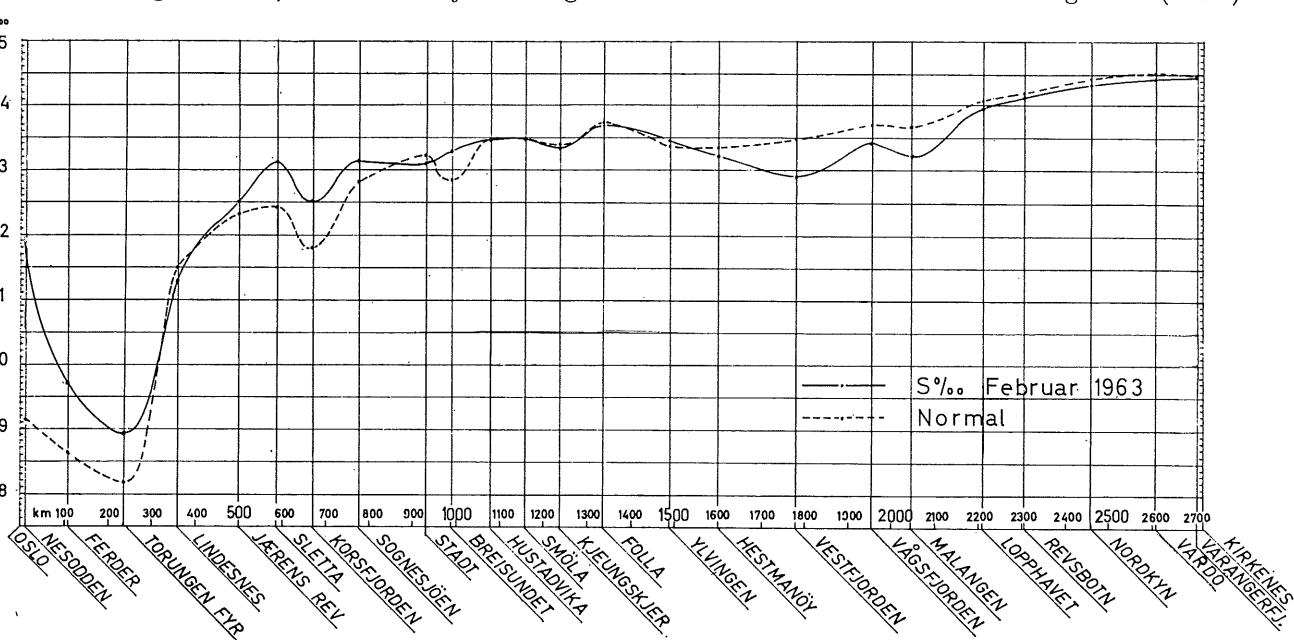

Fig. 4. Månedsmiddel av saltholdigheten i overflatelaget langs Norskekysten for februar 1963, samt normal.

bruar 1963 langs Norskekysten, er framstilt i fig. 4. Den strekete kurven er normalen. Generelt er saltholdigheten i overflatelaget lavest på Skagerakkysten og høyest utenfor Finnmark. Det sees at $S\%_{\text{00}}$ er meget over normalen i Oslofjorden, $31.86\%_{\text{00}}$, mot normalt $29.15\%_{\text{00}}$. Også mellom Ferder og Lindesnes er saltholdigheten atskillig over normalen. Dette skyldes liten tilførsel av ferskvann til Østersjøen og Kattegat. Dessuten har dannelsen av is bevirket at saltholdigheten i overflaten har tiltatt. Mellom Jæren og Stadt er den over normalen, mens den er temmelig normal mellom Hustadvika og Helgeland. Nordenfor ligger $S\%_{\text{00}}$ under normalen, særlig på strekningen Vestfjorden—Malangen. På Finnmark er dog avvikelsen fra normalen meget liten.

Spørsmålet er nå hvor djupt det kalde kystvann rekker. Dette er av spesiell fiskerimessig interesse. Ser en bort fra de strøk som er dekket av is, viser observasjoner at mellom Lista og Møre hadde det kalde vannet en tykkelse fra 20 til 50 m i midten av februar, idet tykkelsen av det kalde vannet var størst på Møre. Tykkelsen tiltok etter hvert, og var 2. mars ca. 80 m fra sørnedenfor Stadt til og med Møre. Utenfor Romsdalen og Trøndelag tiltok temperaturen noe, og tykkelsen av det kalde vannet var mindre, likeså breddeutstrekningen regnet fra land. Denne situasjonen ser ut til å ha hatt en viss innflytelse på sildefisket.

I Buadjudupet var temperaturen den 5. mars litt under 4° i de øverste 20–30 m, og under 5° i de øverste 60–85 m. På Buagrunnen lå temperaturen mellom 4.30° og 5.85° regnet fra overflata til botnen (60 m). Dette vil framgå av fig. 6. Videre at i

Buadjudupet mellom 125 m og botnen 250 m er t 6.07° – 7.71° . Figuren viser også et temperatursnitt fra Breisundet ved Ålesund og vestover, tatt 12. februar 1963. Vann kaldere enn 5° rekker ned til omkring 50 m. I det skraverte området er t under 4° . Største djup det rekkes ned til er 50 m. En legger merke til at temperaturen inne ved land er høyere, nemlig over 4° . Årsaken til dette skyldtes en vindvirkning som på den tid (12. februar) førte overflatevannet utover slik at varmere vann fra djupet kom opp til overflata. Det viser også saltholdigheten som er $2/10\%_{\text{00}}$ høyere på den nærmeste stasjonen (i 0 m) enn på de to andre stasjonene i snittet. Det var ventet at så snart denne vindstraumen opphørte, ville virkningen av jordrotasjonens avbøyning sørge for at det kalde vannet igjen ville strømme hen mot land. Dette viste seg også å skje.

Den store forskjellen der er i kystvannets temperaturforhold utenfor Vestlandet vinteren 1963 sammenliknet med vinteren 1962, vil framgå av fig. 5 som er et snitt fra Karmøy (Ryvingen) til Utsira og videre mot vest over Norskerenna. Figuren framstiller temperaturen fra overflata til botnen omkring 20. februar 1962 og 1963. Observasjonspunktene er angitt ved prikker. Mellom Ryvingen og Utsira sees at mens der i 1962 var mellom 6° og 7° i overflata, er der i 1963 under 2° . Og utenfor Utsira sees at temperaturen tilsvarende var 3° høyere i 1962 sammenliknet med 1963. På begge sider av Utsira sees at vann kaldere enn 5° rakk ned til ca. 75 m i 1963. I 1962 derimot, var vann med så lav temperatur som 5° ikke til stede. Når figuren viser slik høy temperatur i overflaten i 1962 mellom Ryvingen og Utsira, skyldtes det en vindvirkning som hadde feiet overflatevannet til havs (se fig. 5) og varmere vann fra djupet kom opp til overflata. Som ventet var dette en forbıgående tilstand som senere ble forandret til mer normale forhold etter at vindstraumen som var rettet fra land opphørte. I 100–150 m djup er der liten forskjell på temperaturen de to år. Nede ved botnen er den noe lavere i 1963 enn i 1962.

Helt fra århundreskiftet er der av svenske og norske havforskere foretatt undersøkelser som viser at vintersilda skyr vanlige fangstfelter når temperaturen synker for meget under normalen. Det er nok meget sannsynlig at den lave temperaturen i kystvannet har hatt en uheldig innflytelse på sildefisket vinteren 1963, idet silda jevnt over har stått djupt og langt fra land.

Barentshavet er liksom Nordsjøen et grunnhav selv om dybdene her er gjennomgående større enn

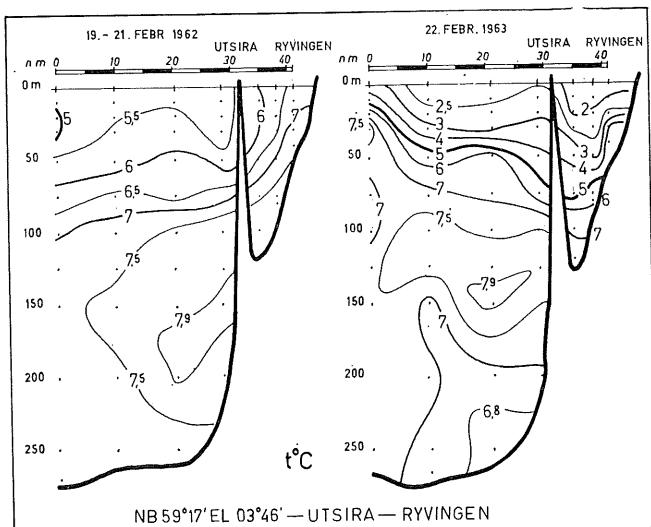

Fig. 5. Temperatursnitt Karmøy—Utsira—Norskerenna i februar 1963 og 1962.

i Nordsjøen, og vannmassene er over store områder forholdsvis ensartet. Avkjølingen kan derfor gjøre seg gjeldende helt til bunns. I følge de månedlige klimakart, har lufttemperaturen i Barentshavet vært usedvanlig lav i desember, januar og februar. I følge de opplysninger som foreligger om tilstanden i havet utenfor Vest-Spitsbergen og Barentshavet i høst og utenfor Finnmark i vinter, må vi på bakgrunn av de usedvanlige meteorologiske forhold og vannmassenes karakter, trekke den sluttning at der har foregått en kraftig avkjøling i Barentshavet med is-dannelse atskillig over det normale. Observasjoner tatt på den faste oseanografiske stasjonen utenfor Nordkapp 2. mars 1963, i posisjon $71^{\circ} 10.5' N - 25^{\circ} 55.5' E$, viser at temperaturen ligger under 3° i de øverste 75 m. Nede ved

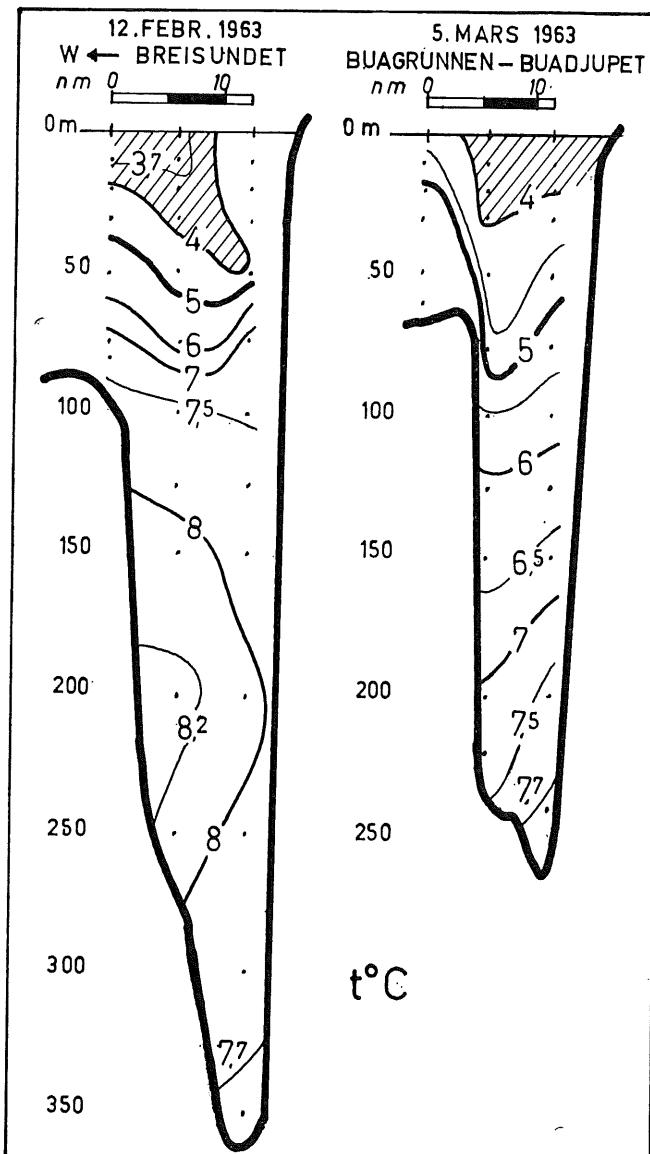

Fig. 6. Temperatursnitt Møre i februar–mars 1963:

- A: Breisundet – vest 12. februar.
- B: Buadjudupet–Buagrunnen 5. mars.

botnen i 250 m djup, er temperaturen kommet ned i 4.09° , mens den 17. november 1962 var 6.54° .

Lave temperaturer i Barentshavet og utenfor Finnmark har helt fra midten av 30-årene vært ansett for å være heldig for vårtorskefisket på Finnmark, idet fisken da skulle trekke nærmere Finnmarksysten og bli tilgjengelig fra en større del av denne kysten. Hva resultatet kan bli vil jo avhenge av bl. a. hvor mye fisk der er i sjøen. Det er biologisk spørsmål som ikke skal berøres her. M. h. t. is-forholdene i Barentshavet og i Svalbardområdet, er det nok rimelig å regne med at de vil bli vanlige i månedene som kommer.

Mens temperaturen i det norske kystvann, i Nordsjøen og i Barentshavet har en temperatur under normalen, viser det seg at den norske Atlanterhavsstraumen, populært kalt Golfstraumen, har en temperatur som er normal eller litt over normalen, der den kommer inn i Norskehavet mellom Færøyane og Shetland, likeså den før nevnte sorgående varme straum langs vestkanten av Norskerenna. Det samme er tilfelle hvor denne vanntype finnes under kystvannet langs Norskekysten.

De foran nevnte klima-kart viser at luft-temperaturen over Nord-Atlanteren har vært over normalen i november, desember og februar 1962–63. I januar var den under normalen i den nordaustlige del, men over normalen i den nordvestlige del av Atlanterhavet. Det er nok rimelig å se dette i sammenheng med den relativt høye temperaturen i atlanterhavsvannet, uten at det her vil høve til å komme nærmere inn på vekselvirkningene mellom havet og atmosfæren i dette strøk.

Summary

During the winter of 1963, with great negative anomalies in the air temperatures (Tab. 1), and relative low cloudiness, the cooling of the sea by radiation, conduction, and partly also by evaporation, has resulted in very low sea temperatures in wide areas, and severe forming of ice in the Baltic, the Kattegat and the Skagerack. Fig. 1).

The south-eastern North Sea has, in February, temperatures from below 0° to 3° and 4° from surface to bottom or $4\frac{1}{2}^{\circ}$ to 2° below normal. Off the coast of England, the temperature is 1° – $1\frac{1}{2}^{\circ}$ below normal. The anomaly decreases towards the North to zero and in the Färöe–Shetland Channel the temperature is a little above normal.

Along the Norwegian coast the temperature is lowest at the Skagerack coast, below -1° with anomalies up to $3\frac{1}{2}^{\circ}$ C. The belt of cold water with a thickness of 20 to 80 meters along the Nor-

wegian west coast, has presumably hampered the catch of winter herring.

The density of the water in the south-eastern part of the North Sea is greater than in the other areas including the Norwegian Channel. Taking the direction of the current into consideration, it is anticipated that the deep-and bottom-water of the Norwegian Channel will be renewed by this heavy and considerably colder water. Further, it is expected that it will take relatively long time (months) before normal temperature conditions are again established in the deepest parts of the Norwegian Channel.

The temperatures in the watermasses off Finn-

mark and in the Barents Sea are considerably below normal.

The Atlantic water in the Färöe-Shetland Channel, and in the southgoing warm current penetrating into Skagerack along the western part of the Norwegian Channel (Revet), has from normal temperature to 1° above. This may be seen in relation to the fact that the air temperature in the North Atlantic has been above normal in November—December 1962 and in February 1963.

It is expected that the unusual hydrographical conditions will have consequences for the fisheries in the south-eastern part of the North Sea, on Revet and off Finnmark.

Utførselen av fisk og fiskeprodukter i desember 1962 og januar—desember 1962 fordelt på land

Etter Statistisk Sentralbyrå månedsoppgaver.

Vare og land	Des. Tonn	Januar- des. Tonn	Vare og land	Des. Tonn	Januar- des. Tonn	Vare og land	Des. Tonn	Januar- des. Tonn
<i>Fersk sild og brisling</i>			<i>Saltet sild og brisling</i>			<i>Tyria</i>	6	225
Sverige	82	1 090	Danmark	54	356	Vest-Tyskland	6	135
Storbrit. og N.-Irland	—	1 076	Sverige	93	3 391	U.S.A.	23	409
Tsjekkoslovakia	—	2 173	Romania	—	550	Andre land	69	797
Vest-Tyskland	223	7 478	Vest-Tyskland	305	1 440	<i>I alt</i>	167	2 719
Øst-Tyskland	—	1 900	U.S.A.	109	2 249			
Andre land	42	571	Andre land	272	1 878	<i>Sild- og fiskehermetikk</i>		
<i>I alt</i>	347	14 288	<i>I alt</i>	833	9 864	Finland	2	143
<i>Fersk fisk ellers</i>			<i>Saltet fisk ellers</i>			Sverige	18	421
Danmark	37	2 214	Hellas	9	436	Belgia—Luxemburg ..	45	682
Sverige	144	4 944	Italia	—	288	Eire	27	314
Belgia—Luxemburg ..	42	1 111	Spania	385	4 041	Frankrike	24	398
Frankrike	404	3 569	U.S.A.	—	221	Nederland	24	195
Italia	81	2 979	Andre land	11	850	Storbrit. og N.-Irland	174	5 412
Storbrit. og N.-Irland	401	8 382	<i>I alt</i>	109	809	Tsjekkoslovakia	13	770
Vest-Tyskland	35	1 077		514	6 645	Vest-Tyskland	47	673
Øst-Tyskland	—	1 454				Øst-Tyskland	—	1 478
Andre land	22	1 368	<i>Tørrfisk</i>			Sør-Afrika	214	1 112
<i>I alt</i>	1 166	27 098	Belgia—Luxemburg ..	23	184	Irak	—	102
<i>Frossen sild og brisling, unntatt fileter</i>			Italia	418	7 119	Canada	37	1 192
Finland	—	96	Jugoslavia	77	395	U.S.A.	547	13 234
Belgia—Luxemburg ..	66	604	Nederland	21	136	Austral-Sambandet ..	201	1 746
Frankrike	46	1 012	Storbrit. og N.-Irland	49	126	New Zealand	40	251
Polen	—	2 023	Ghana	6	152	Andre land	79	1 105
Sovjet-Samveldet	—	2 015	Kamerun	65	1 481	<i>I alt</i>	1 492	29 228
Storbrit. og N.-Irland	244	600	Forbundsrep.	—	53			
Tsjekkoslovakia	—	5 600	Kongo—Leopoldville	1 432	20 154	<i>Skalldyrhermetikk</i>	12	111
Vest-Tyskland	—	2 943	Nigeria	5	364	Sverige	16	165
Østerrike	73	798	U.S.A.	—	2 154	Frankrike	47	1 326
Nigeria	—	58	Andre land	23	2 018	Storbrit. og N.-Irland	3	22
Andre land	17	669	<i>I alt</i>	2 119	32 182	Sør-Afrika	0	15
<i>I alt</i>	446	16 418	<i>Klippfisk</i>			Canada	0	48
<i>Frossen fisk ellers, unntatt fileter</i>			Italia	174	2 891	U.S.A.	7	39
Sverige	48	335	Portugal	19	3 993	Austral-Sambandet	7	126
Frankrike	3	166	Spania	17	460	Andre land	92	1 852
Italia	553	3 300	Port. Vest-Afrika	53	1 506	<i>I alt</i>		
Storbrit. og N.-Irland	97	2 164	Port. Øst-Afrika	73	786	<i>Sildemel</i>		
Tsjekkoslovakia	8	1 671	Cuba	—	1 037	Danmark	536	1 713
Vest-Tyskland	642	3 809	Domingorepublikken	97	1 602	Sverige	200	2 522
Øst-Tyskland	—	2 191	U.S.A.	42	593	Belgia—Luxemburg	245	2 046
U.S.A.	63	565	Argentina	75	1 185	Frankrike	1 090	5 300
Andre land	564	2 072	Brasil	639	11 036	Nederland	504	1 254
<i>I alt</i>	1 978	16 273	Venezuela	77	869	Polen	—	2 745
<i>Frosne fileter av sild og fisk</i>			Andre land	200	2 747	Storbrit. og N.-Irland	3 681	19 292
Finland	210	1 779	<i>I alt</i>	1 466	28 705	Sveits	485	1 755
Sverige	329	4 944	<i>Skalldyr, ikke hermetiske</i>			Vest-Tyskland	826	3 247
Frankrike	182	2 183	Danmark	32	1 226	Østerrike	130	2 300
Storbrit. og N.-Irland	374	5 025	Sverige	83	1 352	Andre land	449	2 490
Sveits	175	1 310	Belgia—Luxemburg	25	75	<i>I alt</i>	8 146	44 664
Tsjekkoslovakia	35	1 664	Nederland	47	192			
Vest-Tyskland	270	2 844	Storbrit. og N.-Irland	108	2 565	<i>Annet mel av kjøtt, fisk, krepdyr og bløtdyr; grakse</i>		
Øst-Tyskland	170	4 395	Vest-Tyskland	19	65	Danmark	45	2 281
Østerrike	278	2 272	Andre land	86	785	Finland	620	4 298
U.S.A.	702	10 384	<i>I alt</i>	400	6 260	Sverige	—	702
Andre land	80	4 705	<i>Medisintran</i>			Polen	—	925
<i>I alt</i>	2 805	41 505	Finland	18	133	Sveits	789	6 892
			Sverige	11	70	Tsjekkoslovakia	—	1 650
			Frankrike	10	71	Vest-Tyskland	142	1 646
			Italia	19	126	Østerrike	10	1 234
			Nederland	5	228	Andre land	—	590
			Polen	—	224	<i>I alt</i>	1 606	20 218
			Tsjekkoslovakia	—	301			

